




МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет управління фінансами та бізнесу
Кафедра економіки та публічного управління

ЗАТВЕРДЖЕНО

На засіданні кафедри економіки та публічного управління
факультету управління фінансами та бізнесу
Львівського національного університету імені Івана Франка
(протокол № 1 від 29.08.2025 р.)

Завідувач кафедри  Г.В. Капленко

Силабус з навчальної дисципліни
«ЕКОНОМІКА ТА ОРГАНІЗАЦІЯ
БІОТЕХНОЛОГІЧНИХ ВИРОБНИЦТВ»,
що викладається в межах ОПП
«Біотехнології та біоінженерія»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
для здобувачів з спеціальності 162 «Біотехнології та біоінженерія»

 <p>КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ТА ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ</p>	<p>Силабус навчальної дисципліни «Економіка та організація біотехнологічних виробництв», Галузь знань: 16 «Хімічна та біоінженерія» Спеціальність: 162 «Біотехнології та біоінженерія»</p>
<p>Адреса викладання дисципліни</p>	<p>м. Львів, вул. Саксаганського, 1</p>
<p>Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна</p>	<p>Факультет управління фінансами та бізнесу Кафедра економіки та публічного управління</p>
<p>Галузь знань, шифр та назва спеціальності</p>	<p>16 «Хімічна та біоінженерія» 162 «Біотехнології та біоінженерія»</p>
<p>Викладачі дисципліни</p>	<p>Руда Ірина Ігорівна, к.е.н., доц., доцент кафедри економіки та публічного управління</p>
<p>Контактна інформація викладачів</p>	<p>Моб. телефон: +38(097)-93-473-33 Електронні скриньки: dr.irynaruda@gmail.com; ruda.iryna@lnu.edu.ua Viber: +38(097)-93-473-33; Messenger: Iryna Ruda; Skype: Iryna Ruda https://financial.lnu.edu.ua/employee/ruda-i-i</p>
<p>Консультації з питань навчання по дисципліні відбуваються</p>	<p>Адреса: вул. Саксаганського, 1, ауд. 304 Консультації в день проведення лекцій/практичних занять (за попередньою домовленістю). Можливі он-лайн консультації через WhatsApp. Для погодження часу он-лайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача або дзвонити.</p>
<p>Сторінка курсу</p>	
<p>Інформація про дисципліну</p>	<p>Навчальна дисципліна розроблена таким чином, щоб надати здобувачам вищої освіти необхідні знання для набуття і прикладного використання компетентностей, обов'язкових для того, щоб досконало володіти понятійним апаратом біоекономіки, вміти розв'язувати економічні задачі з метою забезпечення ефективності функціонування біотехнологічних підприємств. Тому у курсі розглядаються питання загальної характеристики виробничо-господарської діяльності підприємства, ґрунтовно висвітлено засади формування та використання всіх видів ресурсів в біотехнологічних виробництвах, значну увагу приділено інноваційним процесам, техніко-технологічній базі, організації та плануванню виробництва, формуванню фінансово-економічних результатів діяльності підприємства в контексті забезпечення сталого розвитку.</p>
<p>Коротка анотація дисципліни</p>	<p>Навчальна дисципліна «Економіка та організація біотехнологічних виробництв» є нормативною дисципліною зі спеціальності 162 «Біотехнології та біоінженерія» для освітньої програми «Біотехнології та біоінженерія», яка викладається в шостому семестрі в обсязі 3 кредитів (за Європейською Кредитно</p>

	Трансферною Системою ECTS).
Мета та цілі дисципліни	<p>Метою навчальної дисципліни «Економіка та організація біотехнологічних виробництв» є формування системи спеціальних економічних знань щодо цілісного уявлення про функціонування біотехнологічного виробництва, напрямків економічної діяльності з метою створення конкурентоспроможної біотехнологічної продукції на сучасному ринку.</p> <p>Основними завданнями дисципліни «Економіка та організація біотехнологічних виробництв» є оволодіння: основними економічними поняттями; необхідними знаннями з забезпечення діяльності підприємств та найбільш ефективного використання усіх видів ресурсів; знаннями з організаційного забезпечення, принципів і методів формування структур управління виробництвом; знаннями з стратегії і тактики управління підприємством у ринкових умовах.</p>
Література для вивчення дисципліни	<p>Основна:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Байдала В. В., Бутенко В. М., Талавира М. П. Біоекономіка: навч. посіб. Київ: Наукова столиця. 2020. 293 с. URL: https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=4345 2. Байдала В.В. Показники розвитку біоекономіки. URL:https://edorada.org/articles/530 3. Економіка підприємства: підручник/за заг.ред. Л. М. Мельника. Київ: Університетська книга, 2023. 874 с. 4. Коваленко Г. В. Економіка та організація біотехнологічної промисловості : конспект лекцій. Миколаїв : МНАУ, 2019. 135 с. URL: https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/5868/1/Ekonomika%20ta%20orhanizatsiia.pdf 5. Підлісна О. А., Ткаченко Т. П. Економіка і організація виробництва: навч. посіб. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2023. 146 с. URL: https://ela.kpi.ua/server/api/core/bitstreams/0c66bf5f-c1e2-4f51-8c80-87a88b33bb33/content 6. Підлісна О. А., Покровська Н. М. Економіка, організація та управління хімічних підприємств: Практикум: навч. посіб. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 130 с. URL: https://ela.kpi.ua/server/api/core/bitstreams/d6a47883-293c-4c2a-bcbd-425be9d16705/content 7. Романченко Н. В., Кожемякіна Т. В., Пічик К. В. Економіка підприємства : навч. посіб. Нац. ун-т "Києво-Могилянська академія". Київ : [НаУКМА], 2018. 302 с. URL: https://ekmair.ukma.edu.ua/server/api/core/bitstreams/db4e7ada-de22-46a4-b14c-d72e264afb08/content <p>Додаткова:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Василюк С.В., Франів І.А., Кіів Д.І. Інтеграція біоекономіки в галузі національного господарства. <i>Інфраструктура ринку</i>. Випуск 72. 2023. С. 20-27. 2. Галузі сучасної біотехнології : підручник для студентів спеціальності 162 «Біотехнології та біоінженерія» / за заг. ред. В. В. Никифорова. Кременчук: ПП Щербатих О. В., 2021. 126 с. URL: https://biotech.kdu.edu.ua/content/nauka/vydannya/galuzi-suchasnoi-biotekhnologii.pdf 3. Голей Ю. М., Стасюк Ю. М., Крупський О.П. Дослідження світових тенденцій розвитку біотехнологій. URL:

<http://inneco.org/index.php/innecoua/article/view/883/962>

4. Джонатан Шрамм. 10 перспективних біотехнологічних акцій, у які варто інвестувати (серпень 2024 р.)

URL:<https://www.securities.io/uk/10-%D0%BF%D0%B5%D1%80%D1%81%D0%BF%D0%B5%D0%BA%D1%82%D0%B8%D0%B2%D0%BD%D0%B8%D1%85-%D0%B1%D1%96%D0%BE%D1%82%D0%B5%D1%85%D0%BD%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%87%D0%BD%D0%B8%D1%85-%D0%B0%D0%BA%D1%86%D1%96%D0%B9-%D1%83-%D1%81%D1%84%D0%B5%D1%80%D1%96-%D0%BC%D0%B5%D0%B4%D0%B8%D1%86%D0%B8%D0%BD%D0%B8/>

5. Олена Круглова , Вікторія Козуб , Сергій Козуб , Вплив економічних та неекономічних чинників на рентабельність підприємства. *Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики*. том 1(28), 2023, С. 193-205. URL:

<https://fkd.net.ua/index.php/fkd/article/view/3918/3754>

6. Онегіна В. М., Петровський О. О. Прибуток та інвестиційне забезпечення сільськогосподарських підприємств в Україні. *Український журнал прикладної економіки та техніки*. 2024. Том 9. № 2. С. 240 – 244. URL:

<http://ujae.org.ua/prybutok-ta-investytsijne-zabezpechennya-silskogospodarskyh-pidpryemstv-v-ukrayini/>

7. Пляцук Л. Д. , Черниш Є. Ю. Екологічна біотехнологія: принципи створення біотехнологічних виробництв : навч. посіб. Суми : Сумський державний університет, 2018. 293 с. URL: https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-download/123456789/70819/1/Pliatsuk_Chernysh_Biotechnology.pdf;jsessionid=02261A38BB329FF804964B7DCAB5BF34

8. Троїцька О. О., Беренда Н. В., Белоконь К. В., Манідіна Є. А. Основи біотехнологій: навчально-методичний посібник. Запоріжжя : ЗНУ, 2020. 160 с. URL:

https://moodle.znu.edu.ua/pluginfile.php/421721/mod_resource/content/2/2020_%D0%9D%D0%9C%D0%9F-%D0%9E%D1%81%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B8%20%D0%B1%D1%96%D0%BE%D1%82%D0%B5%D1%85%D0%BD%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D0%B9.pdf

Ресурси мережі Інтернет:

1. Офіційний портал Верховної Ради України. URL: <http://rada.gov.ua/>

2. Міністерство економіки України. URL:

<https://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>

3. Податкове законодавство, узагальнюючі консультації, анонс подій. URL : <http://sfs.gov.ua/>

4. Державна служба статистики. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

5. Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів. URL: <https://dpss.gov.ua/derzhavnij-naglyad-kontrol/derzhavnij-kontrol-u-sferi-metrologiyi-ta-metrologichnoyi-diyalnosti>

6. ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України». URL:<http://ief.org.ua/#pagetitle>

	<p>7. Національний інститут стратегічних досліджень. URL: http://www.niss.gov.ua</p> <p>8. Державний центр зайнятості. URL: https://www.dcz.gov.ua/</p> <p>9. Наукова електронна бібліотека періодичних видань НАН України. URL: http://dspace.nbu.gov.ua/browse?order=ASC&rpp=20&sort_by=1&et%20al=-%201&offset=17032&type=title</p> <p>10. Національна бібліотека України ім. В.І.Вернадського. URL: http://www.nbu.gov.ua/</p>
Тривалість курсу	1 семестр
Обсяг курсу	90 годин, 48 години аудиторних занять. З них 32 годин лекцій, 16 годин практичних занять, 42 години самостійної роботи
Компетентності та програмні результати навчання	<p>При вивченні дисципліни «Економіка та організація біотехнологічних виробництв» здобувачі вищої освіти набувають такі компетентності (здатність):</p> <p>Інтегральна компетентність (ІК):</p> <p>ІК1 – Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов у біотехнології та біоінженерії, або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів біотехнології та біоінженерії.</p> <p>Загальні компетентності (ЗК):</p> <p>ЗК01. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК02. Здатність до письмової та усної комунікації українською мовою (професійного спрямування)</p> <p>ЗК04. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК05. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК06. Навички здійснення безпечної діяльності.</p> <p>Фахові компетентності спеціальності (ФК):</p> <p>ФК03. Здатність здійснювати аналіз нормативної документації, необхідної для забезпечення інженерної діяльності в галузі біотехнології</p> <p>ФК07. Врахування комерційного та економічного контексту при проектуванні виробництв біотехнологічних продуктів різного призначення (промислового, харчового, фармацевтичного, сільськогосподарського тощо).</p> <p>ФК08. Здатність використовувати методології проектування виробництв біотехнологічних продуктів різного призначення.</p> <p>ФК09. Здатність обирати і використовувати відповідне обладнання, інструменти та методи для реалізації та контролю виробництв біотехнологічних продуктів різного призначення.</p> <p>ФК10. Здатність складати технологічні схеми виробництв біотехнологічних продуктів різного призначення.</p> <p>ФК11. Здатність складати апаратні схеми виробництв біотехнологічних продуктів різного призначення.</p> <p>ФК12. Здатність застосовувати на практиці методи та засоби автоматизованого проектування виробництв біотехнологічних продуктів різного призначення.</p> <p>ФК13. Здатність оцінювати ефективність біотехнологічного процесу.</p> <p>Програмні результати навчання:</p>

ПР04. Вміти застосовувати положення нормативних документів, що регламентують порядок проведення сертифікації продукції, атестації виробництва, вимоги до організації систем управління якістю на підприємствах, правила оформлення технічної документації та ведення технологічного процесу, базуючись на знаннях, одержаних під час практичної підготовки.

ПР05. Вміти аналізувати нормативні документи (державні та галузеві стандарти, технічні умови, настанови тощо), складати окремі розділи технологічної та аналітичної документації на біотехнологічні продукти різного призначення; аналізувати технологічні ситуації, обирати раціональні технологічні рішення.

ПР13. Вміти здійснювати техніко-економічне обґрунтування виробництва біотехнологічних продуктів різного призначення (визначення потреби у цільовому продукті і розрахунок потужності виробництва)

ПР15. Базуючись на знаннях про закономірності механічних, гідромеханічних, тепло-та масообмінних процесів та основні конструкторські особливості, вміти обирати відповідне устаткування у процесі проектування виробництв біотехнологічних продуктів різного призначення для забезпечення їх максимальної ефективності.

ПР16. Базуючись на знаннях, одержаних під час практики на підприємствах та установах, вміти здійснювати продуктовий розрахунок і розрахунок технологічного обладнання.

ПР17. Вміти складати матеріальний баланс на один цикл виробничого процесу, специфікацію обладнання та карту постадійного контролю з наведенням контрольних точок виробництва.

ПР20. Вміти розраховувати основні критерії оцінки ефективності біотехнологічного процесу (параметри росту біологічних агентів, швидкість синтезу цільового продукту, синтезувальна здатність біологічних агентів, економічний коефіцієнт, вихід цільового продукту від субстрату, продуктивність, вартість поживного середовища тощо).

ПР21. Вміти формулювати завдання для розробки систем автоматизації виробництв біотехнологічних продуктів різного призначення.

Вивчення навчальної дисципліни «Економіка та організація біотехнологічних виробництв» передбачає досягнення такого кваліфікаційного рівня підготовки фахівця, за якого він повинен:

а) знати:

- основні економічні поняття та дефініції;
- економічний механізм діяльності підприємства;
- методики розрахунку показників фінансово-економічного стану підприємства;
- основи організації та планування виробництва;
- основи технічного нормування праці;
- механізм формування собівартості продукції та цін на неї;
- форми оплати праці;
- основи забезпечення ефективності функціонування хімічних і біотехнологічних підприємств;

б) уміти:

- володіти економічними поняттями та категоріями;
- організувати роботу основного і допоміжного виробництв; технічний контроль на підприємстві;
- організувати трудові процеси у підрозділі підприємства та

	<p>обирати оптимальний режим роботи підприємства;</p> <p>– здійснювати розрахунки одиничних та узагальнюючих показників ефективності використання ресурсів підприємства з метою визначення їх впливу на кінцеві результати діяльності біотехнологічних виробництв.</p>
Ключові слова	Амортизація основних фондів, асептика, біоекономіка, біоресурси, виробнича програма, відновлювані джерела енергії, виробничий процес, екологічна сертифікація, заробітна плата, нематеріальні активи, основні фонди, оборотні фонди, продуктивність праці, прибуток, рентабельність, сировина, собівартість, сталий розвиток, трудові ресурси, товарна продукція
Формат курсу	Змішаний (очний/дистанційний)
	Проведення лекцій, практичних занять та консультацій. Викладання навчальної дисципліни передбачає поєднання традиційних форм аудиторного навчання з елементами електронного навчання, в якому використовуються спеціальні інформаційні технології, такі як аудіо та відео, інтерактивні елементи, онлайн консультування і т.п.
Теми	<ol style="list-style-type: none"> 1. Економічні основи виробничо-господарської діяльності підприємства. 2. Ресурсне забезпечення діяльності підприємства. 3. Основи організації та планування виробництва. 4. Економічні результати та ефективність виробництва. 5. Інвестиції та інноваційна діяльність підприємства 6. Формування біоекономіки в контексті забезпечення сталого розвитку 7. Управління якістю та безпечністю біотехнологічної продукції
Підсумковий контроль, форма	<p>Підсумковий (семестровий) контроль з навчальної дисципліни «Економіка та організація біотехнологічних виробництв» проводиться у формі екзамену.</p> <p>Остаточною оцінкою з навчальної дисципліни за семестр є підсумкова оцінка, що складається з балів поточного (у тому числі – модульного) контролю та з балів семестрового екзамену.</p>
Пререквізити	Навчальна дисципліна «Економіка та організація біотехнологічних виробництв» взаємопов'язана з такими дисциплінами, як «Процеси, апарати та устаткування біотехнологічних виробництв», «Загальна біотехнологія» Нормативне забезпечення і контроль біотехнологічного виробництва, «Екобіотехнологія», «Автоматизація та управління біотехнологічним процесом», «Нормативне забезпечення і контроль біотехнологічного виробництва», «Промислова мікробіологія», «Практична ензимологія», «Генетика і селекція біотехнологічних продуцентів»
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Презентація, лекція-бесіда, лекція-візуалізація, колаборативне навчання (форми – групові проекти, спільні розробки і т. д.), проектно-орієнтоване навчання, навчальна дискусія, мозкова атака, кейс-метод, демонстрування, самостійна робота, практичні роботи, метод порівняння, метод узагальнення, метод конкретизації, метод виокремлення основного, обговорення, робота над помилками.
Необхідне обладнання	Вивчення курсу потребує використання загально вживаних програм і операційних систем. Програмне забезпечення для роботи з освітнім контентом дисципліни та виконання передбачених видів освітньої діяльності: Microsoft Teams, Microsoft Forms, Zoom,

	<p>Moodle, Microsoft Outlook. Мультимедійна дошка, проектор, ноутбук, персональний комп'ютер, мобільний пристрій (телефон, планшет) з підключенням до Інтернет для комунікації та опитувань, виконання домашніх завдань, виконання завдань самостійної роботи, проходження тестування (поточний, підсумковий контроль).</p>
<p>Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)</p>	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням:</p> <ul style="list-style-type: none"> – практичні заняття: 30% семестрової оцінки; максимальна кількість балів – 30 (6 по 5 балів); – самостійна робота: 5% семестрової оцінки; максимальна кількість балів – 5 (відповідь на питання на початку лекції); – модульний контроль: 15% семестрової оцінки; максимальна кількість балів – 15 (максимальна кількість балів за кожний змістовний модуль - 5). Підсумкова кількість балів за змістовний модуль виставляється лише за результатами підсумкової модульної контрольної роботи. – семестровий екзамен: 50% семестрової оцінки; максимальна кількість балів – 50 (2 по 5 балів – тести, 4 по 10 балів – питання); Підсумкова максимальна кількість балів – 100.
<p>Дотримання умов доброчесності</p>	<p>Академічна доброчесність: Очікується, що роботи здобувачів вищої освіти будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших здобувачів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в практичній (письмовій) роботі здобувача вищої освіти є підставою для її не зарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.</p> <p>Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі здобувачі вищої освіти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Здобувачі вищої освіти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів робіт, передбачених курсом.</p> <p>Література. Уся література, яку здобувачі вищої освіти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Здобувачі вищої освіти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані під час поточного оцінювання, самостійної роботи та бали підсумкового тестування. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність здобувача під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p> <p>В Університеті наявні документи, які містять політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності: Положення про</p>

	<p>систему внутрішнього забезпечення якості освіти ЛНУ; Положення про забезпечення академічної доброчесності у Львівському національному університеті імені Івана Франка; Кодекс академічної доброчесності Львівського національного університету імені Івана Франка» (https://cutt.ly/ofX2uIH); Декларація про дотримання академічної доброчесності працівником у Львівському національному університеті імені Івана Франка (https://cutt.ly/nfX2itr); Декларація про дотримання академічної доброчесності здобувачем вищої освіти у Львівському національному університеті імені Івана Франка (https://cutt.ly/4fX2iE6). Дані документи розміщені за посиланням https://education-quality.lnu.edu.ua</p>
<p>Перелік питань, що виносяться на підсумковий контроль</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Типи економічних систем. 2. Суспільний поділ праці. 3. Підприємство як суб'єкт господарювання. 4. Система цілей діяльності підприємства та стратегія їх досягнення. 5. Економічний механізм діяльності підприємства. 6. Зовнішні та внутрішні фактори формування ефективності діяльності підприємства. 7. Соціальна відповідальність підприємства як сучасна парадигма розвитку. 8. Екологічна компонента соціальної відповідальності. 9. Види підприємств, їх організаційно-правові форми. 10. Сутність, функції та принципи управління підприємством. 11. Методи управління суб'єктами господарювання. 12. Організаційні структури управління підприємствами, їх типи, принципи побудови. 13. Корпоративна культура підприємства. 14. Необоротні активи підприємства, їх економічна сутність та склад. 15. Оцінка основних засобів підприємства та ефективність їх використання. 16. Амортизація необоротних матеріальних активів та нематеріальних активів підприємства. 17. Виробнича потужність підприємства та методи її визначення. 18. Основні показники виробничої програми підприємства. 19. Поняття оборотних активів підприємства, їх склад та структура. 20. Нормування й оцінка запасів біотехнологічних підприємств. 21. Методи оцінки запасів підприємства при їх вибутті. 22. Поняття і види нематеріальних ресурсів підприємства. 23. Оцінювання нематеріальних активів підприємства. 24. Строк корисної експлуатації та амортизація нематеріальних активів. 25. Гудвіл підприємства: економічна сутність, підходи до оцінки та амортизація гудвілу. 26. Патентно-ліцензійна діяльність підприємств. 27. Поняття, класифікація та структура персоналу підприємства. 28. Визначення чисельності працівників. 29. Продуктивність праці персоналу: сутність, методи визначення та чинники зростання.

30. Оплата праці працівників.
31. Механізм регулювання заробітної плати.
32. Розрахунок середньої заробітної плати, нарахування та утримання із заробітної плати.
33. Класифікація виробничих процесів і принципи їх раціональної організації.
34. Основні методи організації виробництва на промисловому підприємстві.
35. Порядок виробництва біотехнологічних засобів.
36. Асептика в біотехнологічних процесах.
37. Організація основного виробництва на підприємстві.
38. Технологічна та організаційна підготовка виробництва.
39. Організація допоміжного виробництва.
40. Організація технічного обслуговування і ремонту.
41. Планування діяльності підприємства.
42. Сутність планування та його основні об'єкти.
43. Принципи та методи планування.
44. Планування виробничої програми в натуральному виразі.
45. Сутність і призначення показника незавершеного виробництва.
46. Бізнес-планування на підприємстві.
47. Цілі та завдання бізнес-планування. Його основні принципи.
48. Витрати підприємства, їх сутність та класифікація.
49. Собівартість продукції та її види.
50. Калькулювання собівартості продукції.
51. Групування витрат за статтями калькуляції.
52. Обчислення основних статей калькуляції.
53. Планування зниження витрат виробництва.
54. Система управління витратами.
55. Ціна продукції, види цін, методи ціноутворення на підприємстві в умовах ринку.
56. Якість і конкурентоспроможність продукції підприємства.
57. Капітал підприємства та його види.
58. Період окупності капіталовкладень.
59. Фінансова діяльність підприємства.
60. Дохід підприємства, його суть і види.
61. Прибуток підприємства, порядок визначення та використання.
62. Рентабельність підприємства.
63. Ефективність діяльності підприємства.
64. Формування фінансового результату діяльності підприємства.
65. Оцінка економічної ефективності діяльності підприємства.
66. Інвестиційна теорія підприємств (А. Чандлера (A. Chandlera)).
67. Сутність інвестицій та їх класифікація.
68. Сутність реальних інвестицій, їх структура.
69. Обґрунтування ефективності інвестицій.
70. Методи оцінки ефективності інвестицій.
71. Теорії інновації та становлення інноваційної економіки.
72. Місце і значення біотехнології в економічному розвитку країни.
73. Оцінювання економічної спроможності інноваційних проєктів.
74. Походження та розвиток біоекономіки.

	<p>75. Теоретичні засади формування біоекономіки.</p> <p>76. Аналіз біоекономічних пріоритетів розвитку економічних систем.</p> <p>77. Система індикаторів біоекономіки в контексті сталого розвитку.</p> <p>78. Біоенергетичний потенціал України.</p> <p>79. Забезпечення енергетичної незалежності економічних систем через механізми розвитку біоекономіки.</p> <p>80. Роль біоекономіки в розвитку енергетичного сектору.</p> <p>81. Біоекономіка як умова інтеграції до ЄС.</p> <p>82. Науково-методичні основи регулювання біоекономіки.</p> <p>83. Державне регулювання розвитку біоекономіки.</p> <p>84. Формування системи біоекономіки України.</p> <p>85. Класифікація біотехнологічної продукції та аналітичний контроль виробництв.</p> <p>86. Якість як об'єкт управління.</p> <p>87. Базова концепція загального управління якістю.</p> <p>88. Державна система забезпечення єдності вимірювань.</p> <p>89. Державна служба України з питань безпеки харчових продуктів та захисту споживачів.</p> <p>90. Метрологічна система України.</p> <p>91. Нормативно-технічна документація у промисловому виробництві біотехнологічної продукції .</p> <p>92. Опис типової схеми НАССР виробництва.</p> <p>93. Контроль процесу виробництва біопалива.</p> <p>94. Основні положення GMP.</p> <p>95. Міжнародні стандарти управління якістю, як основа для запобігання розповсюдження неякісної та фальсифікованої продукції.</p> <p>96. Державна фармакопея України.</p> <p>97. Управління біоризиками.</p> <p>98. Характеристика стандартів ISO.</p> <p>99. Системи управління якістю в стандартах ISO Серії 9000.</p> <p>100. Стандарти на штрихове кодування.</p>
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

Схема курсу

Тиждень / дата / год.	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)	Література. Ресурси в Інтернеті	Завдання, год.	Термін виконання
1	2	3	4	5	6
Змістовий модуль 1. ЕКОНОМІЧНІ ЗАСАДИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВА В СИСТЕМІ РИНКОВИХ ВІДНОСИН					
Тиж. 1 2 год.	ТЕМА 1. Економічні основи виробничо-господарської діяльності підприємства	Лекція 1	Осн. [1-7] Дод.[1-8] Інт. [1-10]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття, 2 год.	До проведення наступного аудиторного заняття за розкладом
Тиж. 2 2 год.	ТЕМА 1. Економічні основи виробничо-господарської діяльності підприємства	Лекція 2	Осн. [1-7] Дод.[1-8] Інт. [1-10]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття, 2 год.	До проведення наступного аудиторного заняття за розкладом
Тиж. 2 2 год.	ТЕМА 1. Економічні основи виробничо-господарської діяльності підприємства	Практичне заняття №1, самостійна робота	Осн. [1-7] Дод.[1-8] Інт. [1-10]	Обговорення проблемних питань, розв'язування практичних завдань, тестів, підготовка презентацій, 2 год.	До проведення наступного аудиторного заняття за розкладом
Тиж. 3 2 год.	ТЕМА 1. Економічні основи виробничо-господарської діяльності підприємства	Лекція 3	Осн. [1-7] Дод.[1-8] Інт. [1-10]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття, 2 год.	До проведення наступного аудиторного заняття за розкладом
Тиж. 4 2 год.	Тема 2. Ресурсне забезпечення підприємства	Лекція 4	Осн. [1-7] Дод.[1-8] Інт. [1-10]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття, 2 год.	До проведення наступного аудиторного заняття за розкладом
Тиж. 4 2 год.	Тема 2. Ресурсне забезпечення підприємства	Практичне заняття №2, самостійна робота	Осн. [1-7] Дод.[1-8] Інт. [1-10]	Обговорення проблемних питань, розв'язування практичних завдань, тестів, підготовка презентацій, 2 год.	До проведення наступного аудиторного заняття за розкладом

				2 год.	
Тиж. 5 2 год.	Тема 2. Ресурсне забезпечення підприємства	Лекція 5	Осн. [1-7] Дод.[1-8] Інт. [1-10]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття, 2 год.	До проведення наступного аудиторного заняття за розкладом
Змістовий модуль 2. ЕКОНОМІЧНІ ОСНОВИ ВИРОБНИЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ БІОТЕХНОЛОГІЧНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ					
Тиж. 6 2 год.	Тема 3. Основи організації та планування виробництва	Лекція 6	Осн. [1-7] Дод.[1-8] Інт. [1-10]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття, 2 год.	До проведення наступного аудиторного заняття за розкладом
Тиж. 6 2 год.	Тема 3. Основи організації та планування виробництва	Практичне заняття №3, самостійна робота	Осн. [1-7] Дод.[1-8] Інт. [1-10]	Обговорення проблемних питань, розв'язування практичних завдань, тестів, підготовка презентацій, 2 год.	До проведення наступного аудиторного заняття за розкладом
Тиж. 7 2 год.	Тема 3. Основи організації та планування виробництва	Лекція 7	Осн. [1-7] Дод.[1-8] Інт. [1-10]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття, 2 год.	До проведення наступного аудиторного заняття за розкладом
Тиж. 8 2 год.	Тема 3. Основи організації та планування виробництва	Лекція 8	Осн. [1-7] Дод.[1-8] Інт. [1-10]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття, 2 год.	До проведення наступного аудиторного заняття за розкладом
Тиж. 8 2 год.	Тема 4. Економічні результати та ефективність виробництва	Практичне заняття №4, самостійна робота	Осн. [1-7] Дод.[1-8] Інт. [1-10]	Обговорення проблемних питань, розв'язування практичних завдань, тестів, підготовка презентацій, 2 год.	До проведення наступного аудиторного заняття за розкладом
Тиж. 9 2 год.	Тема 4. Економічні результати та ефективність виробництва	Лекція 9	Осн. [1-7] Дод.[1-8] Інт. [1-10]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття, 2 год.	До проведення наступного аудиторного заняття за розкладом

Тиж. 10 2 год.	Тема 4. Економічні результати та ефективність виробництва	Лекція 10	Осн. [1-7] Дод.[1-8] Інт. [1-10]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття, 2 год.	До проведення наступного аудиторного заняття за розкладом
Тиж. 10 2 год.	Тема 4. Економічні результати та ефективність виробництва	Практичне заняття №5, самостійна робота	Осн. [1-7] Дод.[1-8] Інт. [1-10]	Обговорення проблемних питань, розв'язування практичних завдань, тестів, підготовка презентацій, 2 год.	До проведення наступного аудиторного заняття за розкладом
Тиж. 11 2 год.	Тема 4. Економічні результати та ефективність виробництва	Лекція 11	Осн. [1-7] Дод.[1-8] Інт. [1-10]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття, 2 год.	До проведення наступного аудиторного заняття за розкладом
Змістовий модуль 3. ІННОВАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ В ЕКОНОМІЦІ ТА РОЗВИТОК БІОТЕХНОЛОГІЧНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ					
Тиж. 12 2 год.	Тема 5. Інвестиції та інноваційна діяльність підприємства	Лекція 12	Осн. [1-7] Дод.[1-8] Інт. [1-10]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття, 2 год.	До проведення наступного аудиторного заняття за розкладом
Тиж. 12 2 год.	Тема 5. Інвестиції та інноваційна діяльність підприємства	Практичне заняття №6, самостійна робота	Осн. [1-7] Дод.[1-8] Інт. [1-10]	Обговорення проблемних питань, розв'язування практичних завдань, тестів, підготовка презентацій, 2 год.	До проведення наступного аудиторного заняття за розкладом
Тиж. 13 2 год.	Тема 5. Інвестиції та інноваційна діяльність підприємства	Лекція 13	Осн. [1-7] Дод.[1-8] Інт. [1-10]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття, 2 год.	До проведення наступного аудиторного заняття за розкладом
Тиж. 14 2 год.	Тема 6. Формування біоекономіки в контексті забезпечення сталого розвитку	Лекція 14	Осн. [1-7] Дод.[1-8] Інт. [1-10]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття, 2 год.	До проведення наступного аудиторного заняття за розкладом
Тиж. 14 2 год.	Тема 6. Формування біоекономіки в контексті забезпечення сталого розвитку	Практичне заняття №7,	Осн. [1-7] Дод.[1-8]	Обговорення проблемних питань, розв'язування	До проведення наступного

		самостійна робота	Інт. [1-10]	практичних завдань, тестів, підготовка презентацій, 2 год.	аудиторного заняття за розкладом
Тиж. 15 2 год.	Тема 6. Формування біоекономіки в контексті забезпечення сталого розвитку	Лекція 15	Осн. [1-7] Дод.[1-8] Інт. [1-10]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття, 2 год.	До проведення наступного аудиторного заняття за розкладом
Тиж. 16 2 год.	Тема 7. Управління якістю та безпечністю біотехнологічної продукції	Лекція 16	Осн. [1-7] Дод.[1-8] Інт. [1-10]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття, 2 год.	До проведення наступного аудиторного заняття за розкладом
Тиж. 16 2 год.	Тема 7. Управління якістю та безпечністю біотехнологічної продукції	Практичне заняття №8, самостійна робота	Осн. [1-7] Дод.[1-8] Інт. [1-10]	Обговорення проблемних питань, розв'язування практичних завдань, тестів, підготовка презентацій, 2 год.	До проведення наступного аудиторного заняття за розкладом

Автор



Ірина РУДА

«Погоджено»

Голова методичної ради
Біологічного факультету
Віталій ГОНЧАРЕНКО

« 29 »  2025 р.

Гарант ОПП

Віктор ФЕДОРЕНКО

« 29 »  2025 р.